

KLASA 2

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

- Słucha wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym.
- Uważnie słucha czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści.
- Pyta o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji.
- Zachowuje kulturę słuchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów; cierpliwe wysłucha wypowiedzi do końca.

Mówienie

- Rozmawia z nauczycielem i dziećmi, stawia pytania.
- Swobodnie, samorzutnie wypowiada się całymi zdaniami. Używa zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących; wypowiada własnego zdanie w dyskusji.
- Dobiera słowa adekwatne do rodzaju i intencji wypowiedzi
- Opowiada treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadaje tytuły pojedynczym obrazkom i historyjkom.
- Opowiada własnymi słowami treści krótkich tekstów czytanek, baśni, legend.
- Układa opowiadania w sposób twórczy, np. podaje innego zakończenia utworu, dalszych losów bohatera.
- Układa zdania na temat różnych przedmiotów
- Opisuje przedmioty z otoczenia lub przedstawione na obrazku.
- Wygłasza z pamięci wiersze i krótkie fragmenty prozy.
- Dbą o kulturę mówienia; dobiera właściwe słowa i zwroty, ponosi odpowiedzialność za słowa; mówi prawdę.

Czytanie

- Czyta i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych; doskonali umiejętności poprawnego czytania głośnego, indywidualnego i zbiorowego.
- Czyta całościowo wyrazy; płynnie czyta teksty złożone z krótkich zdań.
- Systematycznie wdraża się do uwzględniania znaków przestankowych: kropki, przecinka, pytajnika i wykrzyknika.
- Umiejętnie odczytuje dialogi z podziałem na role.
- Cicho czyta ze zrozumieniem.
- Oddaje głosem nastrój wiersza.
- Czyta z podziałem na role.

Pisanie

- Doskonali kształt i czytelność pisma: poprawne łączy liter w wyrazach, zachowuje proporcje liter wielkich i małych.
- Przepisuje wyrazy i krótkie zdania.
- Układa wyrazy i zdania z rozsypanek sylabowych i wyrazowych.
- Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy z określoną trudnością ortograficzną.
- Zbiorowo i indywidualnie układa oraz zapisuje kilka zdań na dany temat.
- Zbiorowo i indywidualnie redaguje i pisze życzenia, zaproszenia, listy oraz opowiadania

Ortografia

- Utrwala pisownię wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez i).
- Pisze wyrazy z ę i ą występujące w omawianych tekstach.

- Pisze wyrazy z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb).
- Pisze wyrazy z ó i rz wymiennym; tworzy rodziny wyrazów dla uzasadnienia ich pisowni.
- Pisze wyrazy z ó i rz niewymiennym oraz wyrazów z h.
- Utrwała pisownię wyrazów wielką literą.
- Opanował alfabet, wyszukuje wyrazy w słowniczku ortograficznym.

Kształcenie językowe

- Rozpoznaje zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące.
- Rozpoznaje litery, głoski i sylaby w wyrazie; wyrazy w zdaniu, spółgłoski i samogłoski.
- Rozpoznaje rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; zna rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
- Rozpoznaje czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.

Wiedza o literaturze

- Wyodrębnia w utworze literackim postacie, zdarzenia, miejsce i czas akcji.
- Wspólne ustala kolejność wydarzeń.
- Określa nastrój utworu; wskazuje w nim fragmenty humorystyczne, smutne, budzące strach, wzruszające.
- Rozpoznaje zwrotki w wierszu; rozpoznaje i tworzy rymy; dostrzega piękno języka poezji.

Słownictwo

- Systematycznie wzbogaca słownictwo.
- Wyszukuje wyrazy o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzy łatwe wyrazy pochodne.
- Poznaje i rozumie przysłowia związane z porami i z zachowaniem.

Samokształcenie

- Podejmuje próby samodzielnego zapisywania nowo poznanych wyrazów.
- Podejmuje próby samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Stosunki przestrzenne

- Utrwała umiejętność określania swojego usytuowania w przestrzeni.
- Określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
- Doskonali umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.
- Rozróżnia kierunki pośrednie, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu.
- Ocenia odległości między obiektami; mierzy linijką niewielkie odległości.
- Używa ze zrozumieniem przyimków, np.: za, pod, nad, od, do wewnątrz, na zewnątrz, obok, w, z, za.
- Posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.

Cechy wielkościowe

- Porównuje dwa lub trzy przedmioty według wybranej cechy: grubość, długość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp.
- Porządkuje przedmioty według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót.
- Porównuje wielkości liczb i porządkuje je w ciągach rosnących lub malejących.

Rozumienie liczb i ich własności

Liczby w zakresie 100

- Zna kolejne liczb dwucyfrowych.

- Porównuje liczby i porządkuje je w ustalonej kolejności rosnącej bądź malejącej.
- Utrwała rozumienie dziesiętkowego systemu zapisywania liczb; potrafi wskazać w liczbie cyfry dziesiątek i cyfry jedności.

Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000

- Zapisuje liczby trzycyfrowych cyframi.
- Wskazuje w liczbie trzycyfrowej: jedności, dziesiątki, setki.
- Porównuje liczby; porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące.

Posługiwanie się liczbami

Działania na liczbach w zakresie 100

- Dodaje (odejmuje) liczby jednocyfrowej do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia progu dziesiętkowego.
- Dodaje (odejmuje) liczby jednocyfrowej do (od) dwucyfrowej z przekroczeniem progu dziesiętkowego.
- Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe bez przekroczenia progu dziesiętkowego.
- Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe z przekroczeniem progu dziesiętkowego.
- Mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia do 50.
- Rozumie związek dodawania z odejmowaniem oraz mnożenia z dzieleniem; rozwiązuje równania z niewiadomą w postaci okienka.

Działania na liczbach w zakresie 1000

- Wykonuje cztery działania arytmetyczne na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiętkowego.

Czytanie tekstów matematycznych

- Rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone.
- Dokonuje analizy treści zadań.

Pojęcia geometryczne

- Rozróżnia figury z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty; dostrzega ich kształty w otoczeniu.
- Rozróżnia pojęcia: trójkąt, kwadrat, prostokąt; bada charakterystyczne cechy tych figur; dostrzega cechy wspólne i różniące.
- Rysuje odcinki o podanej długości; mierzy długości wskazanych odcinków.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Zbiory

- Kształci umiejętność grupowania przedmiotów według jednej cechy, dwóch lub kilku cech.
- Tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem;
- Tworzy zbiory liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych
- Stosuje schematy Venna do obrazowania treści zadań tekstowych.
- Wykorzystuje szachy lub gry planszowe do rozwijania myślenia i rozumienia zasad.

Pomiary

Czas kalendarzowy

- Wymienia nazwy kolejnych dni tygodnia.
- Podaje nazwę aktualnej pory roku.
- Wymienia nazwy kolejnych miesięcy; zapisuje daty.
- Rozwiązuje zadania na obliczanie upływu czasu kalendarzowego.

Czas zegarowy

- Odczytuje z tarczy zegarowej pełne godziny w systemie 12-godzinnym; używa określeń: piąta rano, piąta po południu; jedenasta w nocy itp.
- Zna pojęcie minuta; odczytuje godziny i minuty w systemie 12-godzinnym.

- Rozumie pojęcia: doba, godzina, minuta, kwadrans.
- Dokonuje prostych obliczeń zegarowych.

Długość

- Mierzy długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim.
- Rysuje i mierzy długości odcinków.
- Porównuje długości mierzonych odcinków.
- Używa pojęcia metr.

Masa

- Waży na wadze szalkowej; zna odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg.
- Odważa żadaną ilość towaru.
- Zna pojęcia dekagram.
- Dokonuje prostych obliczeń wagowych.

Pojemność

- Odmierza płyny naczyniami i używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra.
- Dokonuje obliczeń, w których występują pełne litry.

Temperatura

- Odczytuje wskazania termometru zaokienego i pokojowego.
- Oblicza różnice temperatur.

Obliczenia pieniężne

- Rozumie siłę nabywczą poszczególnych monet i banknotów.
- Rozwiązuje zadania na różnorodne obliczenia pieniężne.
- Rozumie pojęcia: cena, wartość zakupu, reszta.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Dziecko jako jednostka społeczna

- Dostrzega swoją indywidualności w sferze:
  - fizycznej – dostrzega podobieństwa i różnice w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności;
  - zmysłowej – zdobył umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata;
  - emocjonalnej – rozpoznaje i nazywa emocje wyrażane przez siebie i przez innych ludzi; właściwie reaguje emocjonalnie do przeżywanej sytuacji oraz na zachowania innych ludzi;
  - intelektualnej – zdobywa przeświadczenie, że umysł każdego człowieka to jego mądrość, jego wiedza;
- Poczucie własnej wartości – odkrywa swoje możliwości w toku działania.

Dziecko jako członek społeczności szkolnej

- Dziecko jako uczeń:
  - zna prawa i obowiązki ucznia; szanuje podręczniki, przybory szkolne, sumiennie wykonuje powierzone zadania; odpowiednio zachowuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp.;
  - wie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka;
  - zdobył umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji;
  - reaguje właściwie na sukces lub porażkę.
- Dziecko jako członek społeczności klasowej:
  - utrzymuje serdeczne stosunków z innymi dziećmi w klasie, okazuje życzliwość, wczuwa się w przeżycia innych uczniów;
  - kulturalnie odnosi się do innych uczniów, stosuje zwroty grzecznościowe (przepraszam, proszę, dziękuję);
  - opiekuje się dziećmi potrzebującymi pomocy; właściwie odnosi się do dzieci niepełnosprawnych,
  - unika krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
  - szanuje cudzą własność i wytwory pracy koleżanek lub kolegów.

Orientacja w czasie historycznym

Wiedza o kraju ojczystym

- Zna historię swojej rodziny.
- Zna pełną nazwę swojego kraju, jego stolicy
- Zna barwy, godło i hymn narodowy; rozpoznaje herb Warszawy i swojego miasta.
- Zdobył wiedzę o przynależności do Unii Europejskiej.
- Poznał polskie legendy i zna daty rocznic ważniejszych wydarzeń historycznych.
- Zdobył informacje o życiu wielkich Polaków.
- Uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej.
- Zna wybrane zwyczaje i tradycje.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

- Obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem.
- Opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych.
- Wie, jakie warunki są konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.
- Wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku i podaje proste przykłady.
- Nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego.
- Nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski.
- Rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne.
- Wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku.
- Wie, jak zachować się odpowiednio do warunków atmosferycznych.
- Potrafi segregować śmieci.
- Wie, jak oszczędzać wodę.
- Wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek.
- Wie, jak chronić przyrodę.
- Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:
  - wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
  - znaczenie powietrza i wody dla życia człowieka, roślin i zwierząt,
  - znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);
- Nazywa podstawowe części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi.
- Zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się.
- Rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń lekarza i lekarza denty.
- Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.
- Orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp. oraz wie, jak należy zachować się w takich sytuacjach.
- Dbą o zdrowie i schludny wygląd.

Bezpieczeństwo

- Bezwarunkowo przestrzega zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole.
- Nie prowokuje sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego.
- Przestrzega zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych.
- Rozumie zakaz zbliżania się do nieznanych zwierząt.

- Rozumie potrzebę zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi oraz zna zasady bezpieczeństwa w Internecie.
- Świadome przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych.
- Rozumie znaczenie ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych.

Rozumienie przestrzeni geograficznej

- Zna nazwę swojej miejscowości, ulicy;
- Wskazuje w najbliższej okolicy ciekawe obiekty, zabytki.
- Dbą o estetykę najbliższego otoczenia i dobre stosunki sąsiedzkie.
- Zna osobliwości fauny i flory swojej miejscowości.
- Korzysta z mapy fizycznej Polski; odczytuje podstawowe znaki kartograficzne; legendę mapy.
- Wskazuje na mapie fizycznej granice Polski, główne miasta, rzeki.
- Zna z wybrane krainy geograficzne Polski.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji

- Rozróżnia rodzaje faktur: puszysta, miękka, gładka, kosmata; łączenie faktur podobnych i kontrastowych.
- Stopniuje wielkości składowe np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy; określa wielkość i proporcję kilku osób.
- Rozmieszcza obiekty w przestrzeni: na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony, stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruujący, klęczący, pochylony nad, dalej niż..., bliżej tego..., tak samo daleko jak...
- Rozróżnia barwy: biała, czarna, szara, szarobrunatna, czerwona, niebieskoszara, zielonoszara; barwy ciepłe: różowa, czerwona, pomarańczowa; barwy zimne: niebieska, zielona, szarzielona, niebieskozielona.
- Ogląda dzieła sztuki, wyróżnia w obrazie różnego rodzaju linie i uzasadnia ich obecności w tym właśnie miejscu; określa ich wpływ na atmosferę dzieła, np. Tam ruch i niepokój, a tu cisza, pogoda, spokój,

Ekspresja przez sztukę – tworzy wypowiedzi

Rysunek

- Rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki, świecą lub kredą na czarnym tle.
- Rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu.
- Rysuje pojedyncze przedmioty, zwierzęta, rośliny, postacie, zjawiska.
- Rysuje sceny związane z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych tekstów literackich.
- Wyznacza linią kontury postaci i przedmiotów.
- Przedstawia ruch za pomocą kreski.
- Tworzy abstrakcyjne układy za pomocą linii.

Malarstwo

- Używa pędzla szczecinowego płaskiego i farb kryjących (plakatówki, tempery, farby klejowej).
- Maluje barwne plamy; dopatruje się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby; tworzy plamy symetryczne poprzez zginanie kartki.
- Wykonuje prace o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam.
- Podaje nazwy barw podstawowych: czerwona – żółta – niebieska; tworzy barwy pochodne.

- Eksperymentuje przy przedstawianiu tych samych przedmiotów raz w kolorze, raz w tonacji biało-czarnej, potrafi określić wpływ koloru na jakość dzieła.

- Przedstawia wydarzenia realne i fantastyczne.

- Przedstawia sceny inspirowane przez przeżycia, marzenia, pory roku, opowiadania, utwory literackie, oglądane filmy itp.; dba o zagospodarowanie całej płaszczyzny kartki.

Kształtowanie wytworów płaskich i przestrzennych

- Wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki.

- Tworzy metodą origami.

- Wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołądzi, szyszek itp.).

- Lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny.

- Rzeźbi w glinie, mydle.

- Wykonuje przedmioty użytkowe: kukielki, ozdoby itp.

Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury

- Zna dziedziny sztuk plastycznych oraz ich wykonawców i dzieła:

- architektura – architekt – rysunek projektu, makieta;

- malarstwo – malarz – obraz;

- rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba;

- scenografia – scenograf – rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora.

- Zapoznawanie z funkcją dzieł plastycznych:

- architektura: przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej;

- malarstwo: portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa;

- rzeźba: pomnik, medal, moneta;

- symetria jednoosiowa w układzie elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni;

- zasady kompozycji otwartej i zamkniętej.

EDUKACJA TECHNICZNA

Planuje i organizuje pracę podczas montażu wytworów technicznych

- Precyzuje zadania do wykonania.

- Odpowiednio przygotowuje miejsca pracy.

- Ustala kolejności wykonywanych czynności (mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.).

- Wykonuje zaplanowane wytwory z pojedynczych materiałów (wycinanki, ozdoby choinkowe), z gotowych elementów (modele do sklejanie).

- Oszczędnie gospodaruje materiałami.

- Dbą o ład i porządek w miejscu pracy.

- Wykazuje twórczą inwencję podczas tworzenia swojego dzieła.

Znajomość własności różnych materiałów

Rozróżnia materiały przydatne do majsterkowania:

- przyrodnicze (trawy, owoce i nasiona roślin, patyki, kamyki itp.);

- papiernicze (papier biały, kolorowy, szary, gazetowy, śniadaniowy; karton, tektura, bibułka gładka, karbowana);

- włókiennicze (sznurki, tasiemki, skrawki materiałów bawełnianych, wełnianych, jedwabnych);

- tworzywa sztuczne, plastikowe opakowania po produktach spożywczych.

Zapoznawanie z cechami wybranych materiałów

- Rozróżnia właściwości materiałów: miękkie – twarde, gładkie – chropowate, giętkie – łamliwe, lśniące – matowe.

- Stosuje narzędzia i obsługuje urządzenia techniczne.

- Sprawnie posługuje się takimi narzędziami, jak: nóż, nożyczki, kolec, igła, napaśtek, zszywacz biurowy, dziurkacz, wkrętak, młotek, szczypce do drutu; określa funkcje poszczególnych narzędzi (do cięcia, do szycia, do sklejania, do zbijania itp.).
- Zna sposoby łączenia materiałów: zszywanie, sklejanie, zbijanie, spinanie, zaginanie.
- Dbalości o narzędzia – przechowywanie ich w odpowiednim miejscu, utrzymywanie w czystości, wykonywanie prostych zabiegów konserwacyjnych.
- Zdobył umiejętność radzenia sobie w przypadku drobnych skaleczeń.

Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych

- Zna zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń, szczególnie elektrycznych; wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego ich użytkowania.

Budzenie zainteresowania techniką

- Zna historię wybranych wynalazków, np. od pióra gęsiego do długopisu; od łuczywa do żarówki.
- Zna rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer).
- Zna rodzaje budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.
- Zna wybrane zawody, głównie związane z techniką.

EDUKACJA MUZYCZNA

Percepcja muzyki – słuchanie

- Percepcja elementów muzyki
  - Słucha ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.
  - Słucha muzyki instrumentalnej na żywo – utworów śpiewanych i granych.
  - Rozpoznaje brzmienie instrumentów niemelodycznych i melodycznych (fletu, fortepianu, skrzypiec); zna elementarną budowę tych instrumentów.
  - Rozpoznaje głosy ludzkie: sopran i bas.
- Percepcja utworów muzycznych
  - Bierze udział w koncertach muzycznych; rozwija kulturę słuchania muzyki i właściwie zachowuje się podczas koncertu.

Ekspresja muzyczna – śpiew

- Rytmicznie recytuje teksty poprawne fonetycznie i zróżnicowane pod względem tempa, dynamiki, artykulacji, intonacji i barwy głosu.
- Zwraca uwagę na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu; regulowanie oddechu; śpiewanie poznanych piosenek na zgłoskach la, lo, lu, celem rozluźnienia stawów żuchwowych.
- Zbiorowo i indywidualnie śpiewa.
- Wyszukuje w utworach powtarzające się fragmenty melodii.
- Śpiewa gamę z odpowiednimi słowami, np. Słonko wschodzi coraz wyżej, a zachodzi coraz niżej.

Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec

Ruch z muzyką

- Bierze udział w zabawach bieżnych, szybko reaguje na różne sygnały muzyczne.
- Realizuje ruchem wartości nut: półnuty, ćwierćnuty, ósemki, pauzy ćwierćnutowej.
- Bierze udział w zabawach ze śpiewem; wykonuje inscenizacje do piosenek oraz tańców regionalnych (krakowiak).

Tworzenie rytmu

- Wypowiada krótkie teksty ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu.
- Recytuje rytmicznie sylaby, słowa, zdania.
- Powtarza tematy rytmiczne w formie echa: klaskanie, stukanie, recytacja, ruch, gra na instrumentach.

Tworzenie melodii

- Swobodnie improwizuje na wybrane tematy, np. zabawy zimowe, owady w sadzie; wykonuje improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.
- Improwizuje melodie na dzwonekch i innych instrumentach.

Improwizowanie ruchu

- Swobodnie interpretuje ruchem piosenki i utwory instrumentalne.
- Charakteryzuje postacie, zwierzęta, zdarzenia za pomocą ruchu ilustrowanego muzyką.

Tworzenie form muzycznych

- Tworzy muzyczne ilustracje do wierszy i opowiadań.
- Rysuje i maluje ilustracje do słuchanej melodii, piosenki.
- Tworzy własne układy taneczne do utworu muzycznego.
- Zna wybrane tańce ludowe.

Gra na instrumentach

- Wydobywa dźwięki z przedmiotów: klocków, papieru, pudełek, folii, butelek szklanych, plastikowych.
- Wykonuje akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
- Gra na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.
- Gra fragmenty piosenek lub całych prostych melodii.
- Wykonuje akompaniament do śpiewu, stosowanie gestów dźwiękotwórczych, np. klaskania, tupania, pstrykania, uderzania o uda.

Zapisywanie dźwięków

- Wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu, tabletu lub zapis za pomocą notacji muzycznej.
- Korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonekch, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Higiena osobista i zdrowie

- Przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie.
- Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu.
- Wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia.
- Stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.
- Ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.
- Rozumie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.